

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej, členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **L.**, nar. X., bytom v T., zastúpenej JUDr. J. V., advokátom v P., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 9. júla 2009, č.k. 12 Sd/35/2007-130, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 9. júla 2009, č.k. 12 Sd/35/2007-130, **p o t v r d z u j e .**

Odporkyňa **je povinná** zaplatiť navrhovateľke na účet jej právneho zástupcu JUDr. J. V. náhradu trov odvolacieho konania vo výške 60,44 Euro.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 9. júla 2009, č.k. 12 Sd/35/2007-130, zrušil rozhodnutie odporkyne z 15. novembra 2006 číslo X. a vec jej vrátil na ďalšie konanie. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 OSP a úspešnosť navrhovateľky v konaní.

Proti tomuto rozsudku podala odporkyňa odvolanie. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a jej rozhodnutie zo 4. apríla 2007 číslo X. ako vecne správne potvrdil a navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania.

Navrhovateľka žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť a nahradiť trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 s poukazom na § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu dôvodov odvolania, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nie je možné vyhovieť.

Zo spisov vyplýva, že odporkyňa rozhodnutím zo 16. februára 2004 číslo X. odňala navrhovateľke čiastočný invalidný dôchodok podľa § 112 ods. 2 v spojení s § 263 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) s odôvodnením, že navrhovateľka už od 28. januára 2004 nespĺňa zdravotnú podmienku pre nárok na túto dávku a jej výplatu.

V súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z.z. odporkyňa opätovne skúmala zdravotnú podmienku nároku navrhovateľky na čiastočný invalidný dôchodok (považovaný od 1. januára 2004 za invalidný dôchodok), prípadne na invalidný dôchodok v termíne kontrolnej lekárskej prehliadky, určenej na 1. októbra 2006.

Rozhodnutím z 15. novembra 2006 číslo X. jej s poukazom na § 263a ods. 1 písm. a) a § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení a § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnom zabezpečení“) nepriznala invalidný dôchodok, ani čiastočný invalidný dôchodok, lebo zo záverov posudku posudkového lekára zistila, že zdravotný stav navrhovateľky sa natoľko zlepšil, že jej telesné alebo duševné schopnosti sú dostatočné na vykonávanie sústavného zamestnania bez osobitne uľahčených pracovných podmienok a navrhovateľka nemá značne sťažené všeobecné životné podmienky a preto nie je invalidná podľa § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení a ani čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 uvedeného zákona.

Posudkoví lekári odporkyne posúdili následne zdravotný stav navrhovateľky aj 15. januára 2007, neskôr 2. februára 2007 a naposledy 2. októbra 2007 a opakovane dospeli

k záveru, že navrhovateľka nie je invalidná ani čiastočne invalidná podľa zákona o sociálnom zabezpečení s účinnosťou od 28. januára 2004. V dôsledku skutočnosti, že navrhovateľka namietala neobjektívny prístup posudkových orgánov odporkyne pri posudzovaní jej zdravotného stavu, nariadil súd prvého stupňa dokazovanie o tejto otázke súdnym znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvie ortopédia v súlade s právnym názorom, uvedeným v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. júla 2008, sp. zn. 7 So 34/2008. Znalecký posudok o zdravotnom stave navrhovateľky vypracoval MUDr. J., súdny znalec z odboru zdravotníctva, odvetvie ortopédia a jeho závery sú obsiahnuté v záveroch znaleckého posudku zo 4. júna 2009 číslo 2/2009. Pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky vychádzal zo zdravotnej dokumentácie po jej pracovnom úraze z 5. júla 1984, za obdobie od 5. augusta 1984, až do 12. februára 2009 a zo svojho odborného vyšetrenia, ktoré vykonal 8. apríla 2009 v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej.

V znaleckom posudku zo 4. júna 2009 uviedol, že „súčasný zdravotný stav navrhovateľky predstavuje závažné funkčné aj anatomicke poúrazové poškodenie ľavej dolnej končatiny a súčasne závažné degeneratívne postihnutie krčnej i driekovej chrbtice, týkajúce sa hlavne medzistavcových platničiek, obmedzujúce pracovné aj lokomočné schopnosti navrhovateľky“. Podľa záverov posudku pôvod zdravotných ťažkostí navrhovateľky vyplýva z ťažkého poškodenia (pomliaždenia) ľavej nohy s následnou amputáciou distálnej polovice prvej priehlavkovej kosti a celého palca ľavej nohy. V posudku je uvedené, že stratové poranenie sa pokladá za závažné pre fyziologickú hybnosť človeka a je protetickými prostriedkami len čiastočne riešiteľné, preto v ortopedickej operačnej praxi platí zásada potreby vyhnúť sa amputácii palca a prvej priehlavkovej kosti. Súdny znalec v záveroch svojho znaleckého posudku spochybnil závery posudkovej komisie odporkyne z 2. októbra 2007 v časti „Celkový posudok“, v ktorom je uvedené, že rozsah postihnutia po úraze je minimálny a že došlo k zlepšeniu zdravotného stavu, pričom menšie ťažkosti s pohyblivosťou oboch dolných končatín mohli súvisieť aj s vrodeným vykĺbením oboch bedrových kĺbov a že navrhovateľka dlhodobo (už pri uznaní čiastočnej invalidity) trpí na ochorenie chrbtice, ktoré je jednoduché a nespôsobuje útlak periférnych nervov ani v krčnej, ani v krížovej oblasti.

Hoci zdravotný stav navrhovateľky v posudku zo 7. februára 2007 hodnotila aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia Sociálnej poisťovni, ústredie so sídlom v Banskej Bystrici a posudková komisia sociálneho zabezpečenia Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Trenčíne na svojom zasadnutí 2. októbra 2007, diagnostické zistenia

a vplyv zdravotného stavu na rozsah zachovanej pracovnej schopnosti navrhovateľky boli obsahom znaleckého posudku MUDr. J. závažným spôsobom spochybnené. Treba zdôrazniť, že znalec v súdnom konaní posúdil invaliditu navrhovateľky podľa zákona o sociálnom poistení, ale súd ho nepožiadal o posúdenie zdravotného stavu aj podľa zákona o sociálnom zabezpečení. V dôsledku skutočnosti, že pred účinnosťou zákona o sociálnom poistení bola navrhovateľka podľa § 37 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení, bolo úlohou posudkového orgánu zistiť, kedy došlo k zlepšeniu jej zdravotného stavu a v akom rozsahu. Len po takomto zistení mohla odporkyňa rozhodnúť o odňatí jej čiastočného invalidného dôchodku. Nemohla pritom opomenúť skutočnosť, že jej rozhodnutie zo 16. februára 2004 číslo X. o odňatí invalidného dôchodku (čiastočného invalidného dôchodku navrhovateľky) účinnosťou nálezu Ústavného súdu stratilo svoje právne účinky a naďalej platí až do právoplatného rozhodnutia o jej invalidite v súčasnosti, právny stav, podľa ktorého je navrhovateľka naďalej čiastočne invalidná, a to najmenej do 4. júna 2009, pokiaľ nebude preukázaný opak.

V dôsledku skutočnosti, že odporkyňa opomenula zisťovať, či navrhovateľkin zdravotný stav sa zlepšil za účinnosti zákona o sociálnom poistení v období od 28. januára 2004 do 4. júna 2009 v takom rozsahu, že už nebola invalidná podľa § 71 uvedeného zákona, ale ani podľa § 37 ods. 3, prípadne § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení, nie je vykonaným dokazovaním dostatočne doložený jej záver o tom, že navrhovateľka nesplňuje zdravotnú podmienku invalidity (predtým čiastočnej invalidity). Takéto zistenia neobsahuje znalecký posudok, lebo súd ho uvedené zistenia nežiadal a neobsahujú ich ani posudky orgánov, ktoré skúmali zdravotný stav navrhovateľky v čase od 1. januára 2004. Navyše všetky posudky skúmali zdravotný stav navrhovateľky len podľa kritérií, obsiahnutých v jednom z citovaných zákonov, a nie aj podľa zákona o sociálnom zabezpečení aj podľa zákona o sociálnom poistení, ako im to vyplýva z § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení. Vo svojich záveroch sa pritom vôbec nezaoberali trvaním čiastočnej invalidity na následky pracovného úrazu.

Súd prvého stupňa preto nepochybil, keď rozhodnutie odporkyne zrušil, lebo nezodpovedá skutočnému stavu veci.

Nemožno pritom akceptovať námietku odporkyne, že jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že nemala možnosť vyjadriť sa k záverom znaleckého posudku znalca MUDr. J..

Z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že s posudkom krajský súd oboznámil účastníkov konania, čo vyplýva z obsahu zápisnice z pojednávania na krajskom súde z 9. júla 2009 (č.l. 86-120). Zástupkyňa odporkyne, ktorá bola na pojednávaní prítomná, navrhla preskúmané rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne a nemala návrhy na doplnenie dokazovania. Nežiadala o odročenie pojednávania s cieľom podrobnejšie sa oboznámiť s posudkom znalca a na zabezpečenie vyjadrenia sa k jeho obsahu a záverom posudku. Navyše Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní zaslal znalecký posudok súdneho znalca MUDr. J. odporkyňi na vyjadrenie, ale odporkyňa k jeho diagnostickým záverom nepredložila námietky, vyplývajúce z vyjadrení jej posudkových orgánov. Námietka odporkyne, že jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, preto nezodpovedá obsahu spisov. Správnosť záverov znaleckého posudku nebola vyvrátená vyjadrením posudkovej komisie Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Nitre z 9. februára 2010, ktorá sa vo svojich diagnostických záveroch stotožnila so závermi súdneho znalca. Posudková komisia sociálneho zabezpečenia Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Nitre 9. februára 2010 v stanovisku k znaleckému posudku súdneho znalca MUDr. J. dospela k záveru že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Určila mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách : 60 %.

Treba ešte uviesť, že navrhovateľka mala v dôsledku pracovného úrazu nárok na čiastočný invalidný dôchodok a jeho výplatu od 9. novembra 1984. Uvedená dávka jej bola odňatá až 28. januára 2004 a od uvedeného dňa bolo potrebné skúmať trvanie invalidity (predtým čiastočnej invalidity na následky pracovného úrazu). Právny názor odporkyne, že invalidný dôchodok bol navrhovateľke odňatý právoplatným rozhodnutím, nemožno akceptovať s poukazom na už vyššie uvedené dôsledky nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Odvolací súd sa preto stotožnil so stanoviskom súdu prvého stupňa, že v správnom konaní v prejednávanej veci nebol náležitý zistený skutkový stav, lebo posudky posudkových

lekárov sú neúplné aj s poukazom na znalecký posudok súdneho znalca MUDr. J., aj preto, že neriešia otázku zlepšenia zdravotného stavu navrhovateľky a dátumu uvedeného zlepšenia podľa všetkých hľadísk, uvedených v zákone.

Na základe uvedeného odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa zistil, že závery posudkových komisií odporkyne, ktoré boli podkladom pre opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie z 15. novembra 2006 číslo X. neboli dostatočným podkladom pre záver o riadnom posúdení zdravotného stavu navrhovateľky a jeho následkoch na pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom krajského súdu v tom, že preskúmané rozhodnutie odporkyne bolo potrebné zrušiť a vrátiť ho odporkyni na ďalšie konanie (§ 250q ods. 2 OSP).

Vzhľadom na námietku odporkyne odvolací súd preskúmal správnosť výšky náhrady trov konania za právne zastupovanie navrhovateľky advokátom v roku 2007. Odvolací súd zistil, že navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov právneho zastúpenia, lebo navrhovateľka bola v konaní úspešná a pre svoje zastupovanie v konaní 18. januára 2007 splnomocnila podľa § 25 ods. 1 OSP advokáta. Advokát teda nebol navrhovateľke ustanovený štátom, ako sa mylne domnieva odporkyňa. Navrhovateľka ako v konaní úspešná účastníčka má právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP, preto súd prvého stupňa vecne správne jej priznal náhradu trov konania.

Výšku trov konania určil za tri úkony právnej pomoci, poskytnutej advokátom, (prevzatie veci, účasť na pojednávaní 6. septembra 2007 a účasť na pojednávaní 22. novembra 2007) podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 1 a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške trikrát po 1 371 Sk a trikrát po 178 Sk. Z toho dôvodu je v tejto časti odvolanie odporkyne nedôvodné.

Výšku znalečného súd prvého stupňa určil podľa vyhlášky č.491/2004 Z.z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z.z.

Trovy dôkazov, v danom prípade znalečné a odmena za právne zastupovanie advokátom sú trovami konania podľa § 137 OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 OSP v celom rozsahu potvrdil.

Vzhľadom na úspech navrhovateľky aj v odvolacom konaní odvolací súd jej priznal náhradu trov odvolacieho konania za právne zastúpenie s poukazom na § 224 ods. 1 a § 250k OSP podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 1 a § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z., a to za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu odporkyne zo 7. októbra 2009) vo vyčíslenej výške tarifnej odmeny 53,49 € a paušálnej náhrady 6,95 € v spolu v sume 60,44 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 20. mája 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová

